

Christiane Bjartan for Oppdragsansvarlig revisor, Monica Nordvik Larsen

1

Hovedprinsipper

2

Årsregnskapet, regnskapsskjemaene

3

Finansielle måltall

4

KØB-modellen

5

Revisjonsberetningen

Målsetting om å forstå:

- Formål og hovedprinsippene i kommuneregnskapet
- Pliktige budsjett- og regnskapsskjema og sammenhengen mellom dem
- Om kommunen forvalter økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid.
 - Finansielle måltall
 - Viktige sammenhenger for å forstå status

Hovedprinsipper

- Årsbudsjettet er «hoveddokumentet»
 - Skal vise tilgjengelige midler
 - Kommunestyrets prioritering av bruken av midler (mål om mest mulig tjenester)
 - Krav om balanse i drifts- og investeringsbudsjett
- Årsregnskapet skal vise hvordan det faktisk gikk i forhold til årsbudsjett
- Årsberetningen skal blant annet redegjøre for
 - Forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen
 - Vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjett og årsregnskap
 - Vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene

Grunnleggende prinsipper

- All tilgang og bruk av midler skal fremgå av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet
- All tilgang og bruk av midler skal regnskapsføres brutto
- Alle kjente utgifter og inntekter skal tas med enten de er betalt eller ikke
- Hvis størrelsen på et beløp er usikkert, brukes beste estimat

Grunnleggende prinsipper, forts

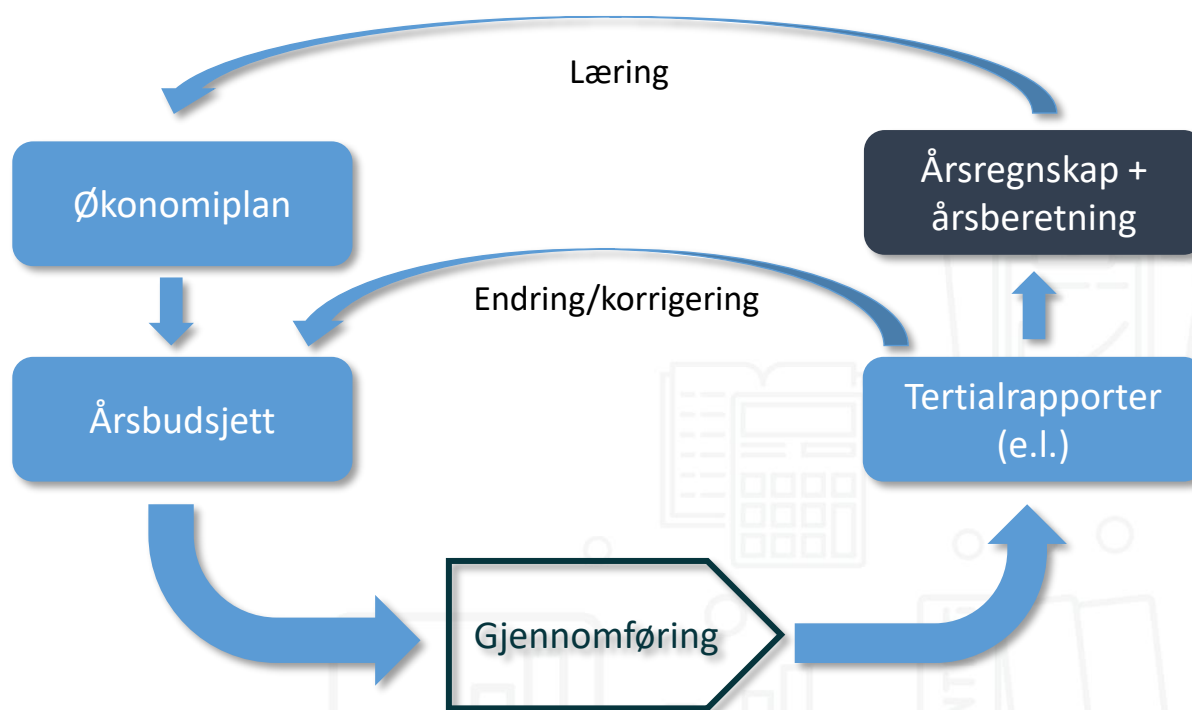
Driftsbudsjett –driftsregnskap skal omfatte

- Alle løpende inntekter og utgifter
- Overføring til investering

• Investeringsbudsjett – investeringsregnskap skal omfatte

- Utgifter til investeringer i anleggsmidler
- Inntekter fra salg av anleggsmidler og utgifter knyttet til salg
- Bruk av lån
- Utlån

Regnskapets rolle i kommunens økonomiske styringssystem

Årsregnskapet, Regnskapsskjemaene i tillegg noteinfo.

1

Bevilgningsoversikt drift § 5-4

2

Bevilgningsoversikt investering § 5-5

3

Økonomisk oversikt art § 5-6

4

Balanseregnskapet § 5-8

5

Oversikt over samlet budsjettavvik og
årsavslutningsdisposisjoner § 5-9

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024
Rammetilskudd		-94 011	-96 379	-97 463	-96 379
Inntekts- og formuesskatt		-29 868	-32 552	-32 841	-32 552
Eiendomsskatt		-2 826	-2 860	-2 837	-2 860
Andre generelle driftsinntekter	17	-19 969	-19 687	-23 964	-19 687
Sum generelle driftsinntekter		-146 674	-151 478	-157 104	-151 478
Korrigert sum bevilgninger drift, netto		135 294	138 096	151 662	138 137
Avskrivninger	4	8 656	8 532	8 996	8 532
Sum netto driftsutgifter		143 949	146 628	160 658	146 669
Brutto driftsresultat		-2 724	-4 850	3 554	-4 809
Renteinntekter		-1 783	-1 011	-2 147	-1 311
Utbytter		-1 067	-700	-1 252	-700
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
Renteutgifter		6 523	9 665	8 307	9 665
Avdrag på lån	9	6 201	6 600	6 374	6 600
Netto finansutgifter		9 874	14 554	11 282	14 254
Motpost avskrivninger		-8 656	-8 532	-8 996	-8 532
Netto driftsresultat		-1 506	1 172	5 839	913
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering		0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond		3 102	715	1 630	715
Bruk av bundne driftsfond		-2 976	-1 293	-1 618	-1 293
Avsetninger til disposisjonsfond		1 379	0	259	259
Bruk av disposisjonsfond	17	0	-594	-6 110	-594
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet		0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		1 506	-1 172	-5 839	-913
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0

Budsjettkolonner skal være kommunestyrets sine budsjettvedtak

Dette skjemaet 5-4 1. ledd viser frie inntekter

Linje 6, Skal spesifiseres på det nivået kommunen selv har vedtatt i bevilgningsoversikt skjema 5-4 andre ledd
Negativt netto driftsresultat for 2024 på kr 5,8 mill

Skal være likt med bevilgningsoversikt investering etter § 5-5

Skal være likt med økonomisk oversikt etter art § 5-6

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024
Administrasjon og Folkevalgte		26 795	20 245	17 530	16 913
Herav:					
Avskrivninger		58	58	24	58
Motpost avskrivninger		-58	-58	-46	-58
Netto renteutgifter og -inntekter		8	0	19	0
Avsetninger til bundne driftsfond		5	0	49	0
Bruk av bundne driftsfond		-239	-201	-490	-201
Oppvekst og Kultur		44 230	49 191	54 542	50 588
Herav:					
Avskrivninger		200	200	200	200
Motpost avskrivninger		-200	-200	-200	-200
Netto renteutgifter og -inntekter		1	0	2	0
Avsetninger til bundne driftsfond		494	0	17	0
Bruk av bundne driftsfond		-304	-2	-3	-2
Helse og Omsorg		57 547	53 453	66 525	55 012
Herav:					
Netto renteutgifter og -inntekter		3	0	2	0
Avsetninger til bundne driftsfond		1 026	145	1 389	145
Bruk av bundne driftsfond		-2 168	-462	-606	-462
Teknisk drift		14 793	12 211	13 667	12 520
Herav:					
Avskrivninger		8 397	8 274	8 772	8 274
Motpost avskrivninger		-8 397	-8 274	-8 750	-8 274
Netto renteutgifter og -inntekter		2	0	5	0
Avsetninger til bundne driftsfond		197	0	125	0
Bruk av bundne driftsfond		-266	-628	-519	-628
Kirken		1 422	1 485	1 462	1 495
Næring		2 453	2 639	3 124	2 736
Herav:					
Avsetninger til bundne driftsfond		383	0	0	0
Felles område		-12 806	-2 276	-5 199	-2 276
Sum bevilgninger drift, netto		134 435	136 948	151 652	136 989
Herav:					
Avskrivninger		8 656	8 532	8 996	8 532
Administrasjon og Folkevalgte		58	58	24	58

Dette skjemaet for driftsregnskapet viser 5-4 2. ledd,

Sum bevilgning drift netto i oversikt etter første ledd fordelt på de budsjettområdene kommunestyret selv har vedtatt.

Linje 6 på første ledd som viste kr 151 662 000

samsvare med bunnlinjen på dette skjemaet

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024
Rammetilskudd		-94 011	-96 379	-97 463	-96 379
Inntekts- og formuesskatt		-29 868	-32 552	-32 841	-32 552
Eiendomsskatt		-2 826	-2 860	-2 837	-2 860
Andre skatteinntekter		0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	17	-19 969	-19 687	-23 964	-19 687
Overføringer og tilskudd fra andre		-28 705	-19 232	-38 528	-19 232
Brukerbetalinger		-5 032	-5 648	-5 467	-5 648
Salgs- og leieinntekter		-19 901	-19 683	-20 895	-19 683
Sum driftsinntekter		-200 311	-196 041	-221 994	-196 041
Lønnsutgifter	15	106 336	102 882	114 722	103 569
Sosiale utgifter	10	16 670	19 149	19 365	18 462
Kjøp av varer og tjenester	16	52 915	50 810	68 077	50 810
Overføringer og tilskudd til andre		13 011	9 817	14 387	9 858
Avskrivninger	4	8 656	8 532	8 996	8 532
Sum driftsutgifter		197 587	191 191	225 548	191 232
Brutto driftsresultat		-2 724	-4 850	3 554	-4 809
Renteinntekter		-1 783	-1 011	-2 147	-1 311
Utbytte		-1 067	-700	-1 252	-700
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
Renteutgifter		6 523	9 665	8 307	9 665
Avdrag på lån	9	6 201	6 600	6 374	6 600
Netto finansutgifter		9 874	14 554	11 282	14 254
Motpost avskrivninger		-8 656	-8 532	-8 996	-8 532
Netto driftsresultat		-1 506	1 172	5 839	913
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering		0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond		3 102	715	1 630	715
Bruk av bundne driftsfond		-2 976	-1 293	-1 618	-1 293
Avsetninger til disposisjonsfond		1 379	0	259	259
Bruk av disposisjonsfond		0	-594	-6 110	-594
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		1 506	-1 172	-5 839	-913
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0

Viser alle inntekter og utgifter i kommunen

Netto driftsresultat det samme som på skjema 5-4 1. ledd

Viser samme negative netto driftsresultat 5,8 mill tilsvarende tall på skjema etter §5-4 1. ledd

Skal være likt med bevilgningsoversikt etter § 5-4 første ledd

PM Revisjon
Midt-Norge

§ 5-9 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner - Drift		
Tall i 1000 kroner		Beløp
1	Netto dr.resultat (negativt)	5 839
2	Avsetning bundne fond	1 630
3	Bruk av bundne fond	-1 618
4	Overføring til INV iht budsjett	0
5	Avsetning til disp.fond iht budsjett	259
6	Bruk av disp.fond iht budsjett	-594
7	Budsjettert dekning av tidligere års merforbruk	0
8	Årets budsjettavvik	5 516
9	Strykninger av overføringer til INV	0
10	Strykninger av avsetning disp.fond	0
11	Strykninger av dekning av tidligere års merforbruk	0
12	Strykninger av bruk av disposisjonsfond	0
13	Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	5 516
14	Bruk av disp.fond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger	-5 516
15	Bruk av disp.fond for inndekning av tidligere års merforbruk	0
16	Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk	0
17	Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disp.fond	0
18	Fremført til inndekning senere år	0

Skal vise netto driftsresultat, faktisk avsetning og bruk av bundne fond, og budsjetterte disponeringer.

Linje 8 viser da årets budsjettavvik som for øvrig er det samme som resultatet ville blitt med gammel kommunelov.

I de påfølgende linjer strykes budsjetterte disponeringer som det enten ikke er rom for, eller behov for alt etter resultat.

Årets budsjettavvik er et merforbruk 5,5 mill. Kommunen har brukt 5,5 mill mer av dispfond enn budsjettert for å avsluttet regnskapet i balanse.

I netto driftsresultat inngår bruken av bundne midler, og ev. mottatt bundne midler som skal avsettes.

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Note	Regnskap	Oppr.	Regnskap	Rev. bud.
		2023	bud. 2024	2024	2024
Investeringer i varige driftsmidler		20 835	37 537	28 716	63 920
Tilskudd til andres investeringer		0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		456	486	483	972
Utlån av egne midler		0	0	0	0
Avdrag på lån		6 295	0	0	0
Sum investeringsutgifter		27 586	38 022	29 199	64 891
Kompensasjon for merverdiavgift		-1 957	-3 885	-1 047	-4 232
Tilskudd fra andre		-8 516	-2 610	-6 595	-5 220
Salg av varige driftsmidler		-780	-2 820	0	-5 640
Salg av finansielle anleggsmidler		0	0	0	0
Utdeling fra selskaper		0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler		0	0	0	0
Bruk av lån		-16 368	-28 221	-21 071	-47 698
Sum investeringsinntekter		-27 621	-37 537	-28 713	-62 791
Videreutlån		940	2 000	4 220	6 900
Bruk av lån til videreutlån		-940	-2 000	-4 220	-6 900
Avdrag på lån til videreutlån		242	180	304	360
Mottatte avdrag på videreutlån		-286	-180	-175	-360
Netto utgifter videreutlån		-45	0	129	0
Overføring fra drift		0	0	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond		45	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond		-162	0	-129	-480
Avsetninger til ubundet investeringsfond		1 140	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond		-942	-486	-486	-1 621
Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger		81	-486	-615	-2 101
Fremført til inndekning i senere år (udekket)		0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering, § 5-5 1. ledd
Linje 1-4 skal spesifiseres i oversikt etter andre ledd

Investeringsutgifter er brutto, inntekter kommer på egne linjer. Hvis behov for å vise netto kan det gjøres enten i oversikt etter andre ledd pr. budsjettområde, eller i note.

Skal være likt med 5-4

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Note	Regnskap	Oppr.	Regnskap	Rev. bud.
		2023	bud. 2024	2024	2024
Restaurering av kirkebygg		2 875	0	42	0
Oppgradering av pumpestasjon Ulvebyen		-319	0	0	0
Tomtesalg Skarland Industriområde		52	0	0	0
Ny brannstasjon		0	15 807	841	15 807
Nytt kloakkrenseanlegg i sentrum		0	0	1 124	17 540
Ny velferdsteknologi		0	0	306	480
Høylandet skole - Fleraktivitetsområde		93	0	0	0
Skysstasjon - oppgradering av bad og dører		2	0	0	0
Statue av Pål Tyldum		5	0	59	95
Ombygging av fyrrom - bioenergi		166	0	0	0
Utvivelse av kommunalt kloakknnett til Kviståsen boligområde		545	0	16	0
Utskifting av armaturer til LED, Vargeia		175	0	0	0
Uteområde Høylandet barne- og ungdomsskole		5 648	0	318	0
Bobiltømmestasjon		0	0	0	250
Fasadeoppgradering Vargeia 5A-5D		80	0	0	0
Robotvasker Hållinghallen		0	0	0	649
Boligsatsing - Oppføring av kommunale utleieboliger Børstad boligfelt		183	8 100	11 145	11 290
Oppgradering av kjøkken ved Høylandet sykeheim - 2023		170	0	0	0
Anskaffelse av bilhenger med tipp - 2023		123	0	0	0
Opparbeidelse av Brøndbo Industriområde III		426	0	3 109	2 000
Innløsning av festeavtale - Vargeia boligområde		4 582	0	0	0
Kjøp av bil en Hyundai KONA electric - EB29924		242	0	0	0
Kjøp av eiendommen Sentrum 71 - gnr.100, bnr. 4 og bnr. 47		1 305	0	0	0
Ekstra masseutskifting tomt byggetrinn II Elveparken boligutun		144	0	17	0
Kjøp av eiendommen Gartlandsvegen 16 - gnr. 100, bnr. 45, fnr. 13		2 530	0	0	0
Vargeia 149 - Energisparingstiltak/ renovering kommunalt eid bolig		1 809	0	2 344	1 919
Bygging av en 2-mannsbolig på Vargeia		0	6 000	0	6 000
Nytt SD-anlegg i helse og omsorgsbygget		0	250	0	250
Oppgradering av Børstadvegen		0	1 900	1 963	1 900
Kjøp av leiligheter i Elveparken borettslag		0	4 010	0	4 010
Oppgradering ventilasjon på skole administrasjon med reversibel varmepumpe		0	950	721	950
Oppgradering ventilasjon gymsal og garderober		0	0	88	0
Oppgradering ventilasjon tannlegekontor med reversibel varmepumpe		0	520	340	520
Renovering av kjølerom ved Høylandet skysstasjon		0	0	200	260
Prosjekt mangler		0	0	6 084	0

Note	Regnskap	Oppr.	Regnskap	Rev. bud.
	2023	bud. 2024	2024	2024
Investeringer i varige driftsmidler	20 835	37 537	28 716	63 920

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

Note	Regnskap	Oppr.	Regnskap	Rev. bud.
	2023	bud. 2024	2024	2024
Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	0

3. Investeringer i aksjer og andeler

Beløp i 1000

Note	Regnskap	Oppr.	Regnskap	Rev. bud.
	2023	bud. 2024	2024	2024
Egenkapitalinnskudd KLP	456	486	483	972
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	456	486	483	972

4. Utlån

Beløp i 1000

Note	Regnskap	Oppr.	Regnskap	Rev. bud.
	2023	bud. 2024	2024	2024
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Sum del 1-4	21 291	38 022	29 199	64 891

Investeringsutgifter i linje 1-4 i oversikt etter første ledd spesifisert på det nivået kommunestyret har vedtatt.

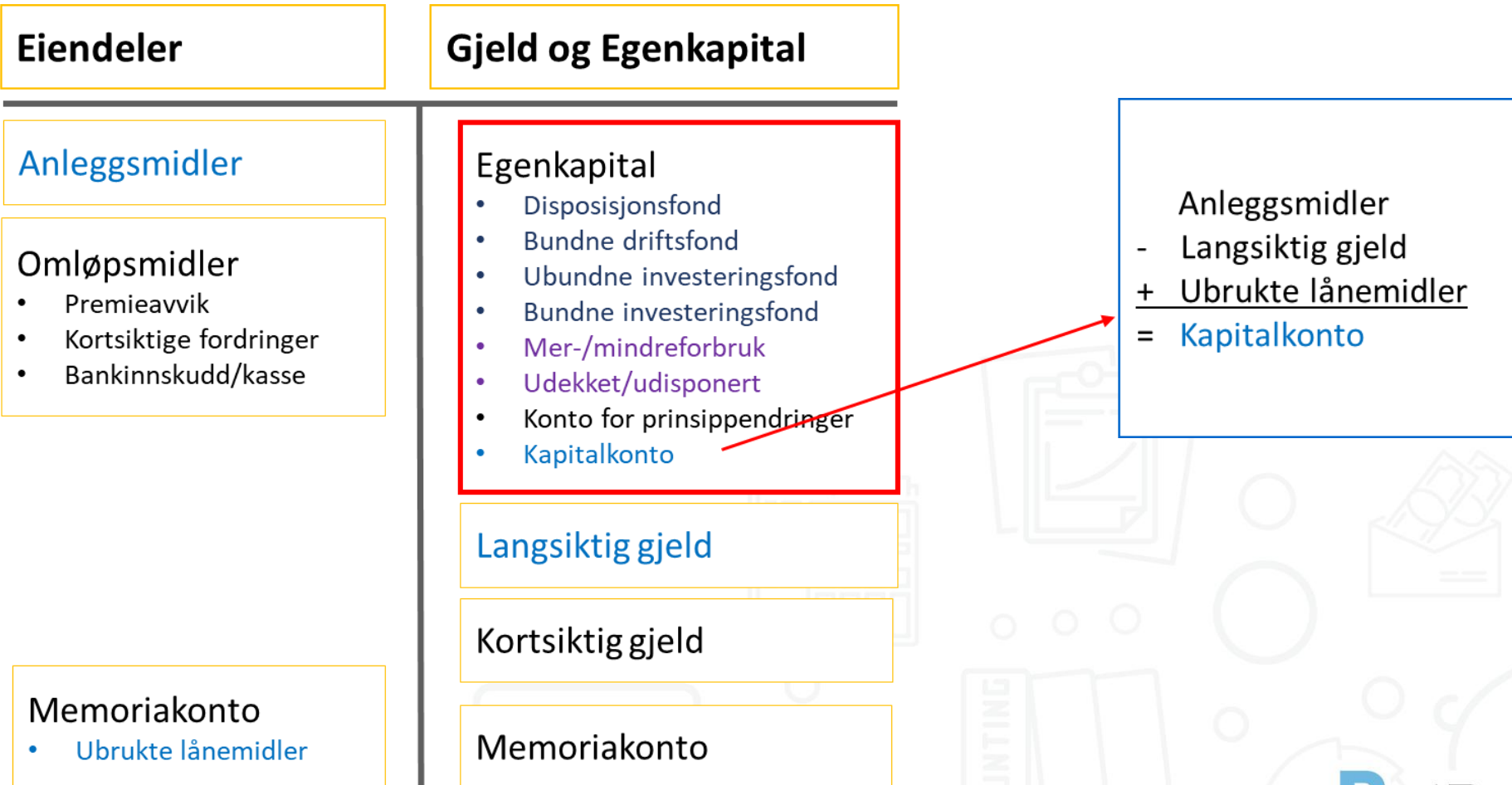
§ 5-9 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisp. - Investering			
Tall i 1000 kroner			Beløp
1	Sum utgifter og inntekter eksklusive bruk av lån		25 906
2	Avsetninger til bundne fond		0
3	Bruk av bundne fond		-129
4	Budsjettert bruk av lån		-54 598
5	Overføring fra drift til INV iht årsbudsjett		0
6	Avsetning til ubundet investeringsfond iht årsbudsjett		0
7	Bruk av ubundet investeringsfond iht årsbudsjett		-1 621
8	Dekning av tidligere års udekket beløp		0
9	Årets budsjettavvik (udisponert beløp før strykninger)		-30 442
10	Strykninger avsetning til ubundet investeringsfond		0
11	Strykninger bruk av lån		29 307
12	Strykning overføring fra drift		0
13	Strykning bruk av ubundet fond		1 135
14	Udekket eller udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond		0
15	Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond		0
16	Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		0

Linje 1 er sum investeringsutgifter og inntekter unntatt bruk av lån. Så skal man vise faktisk avsetning og bruk av bundne fond. Budsjettert bruk av lån og andre disponeringer.

Så får man på linje 9 årets budsjettavvik, og i de påfølgende linjer stryker man enten budsjettert bruk av som det ikke er behov for, eller budsjettert avsetning til som det ikke er rom for ut fra årets budsjettavvik.

Et budsjettavvik i 2024 i investering, udisponert beløp på 30,4 mill.

Det er bl.a strøket bruk av lån fordi man ikke har hatt brukt for det, redusert i regnskapet ift budsjett. Investeringsregnskapet er avlagt i balanse.

Måltall

Viktig at vedtatte måltall er styrende for budsjettering og økonomiforvaltning både for administrasjon og politikere.

Måltall skal sikre en bærekraftig økonomi over tid.

Hvis man ikke når måltall over tid, må aktivitetsnivået tilpasses slik at man kan nå fastsatte måltall. Det gir ingen mening i at man da bare endrer måltall.

Vedtatte måltall og status, fra årsberetning

Finansielle måltall

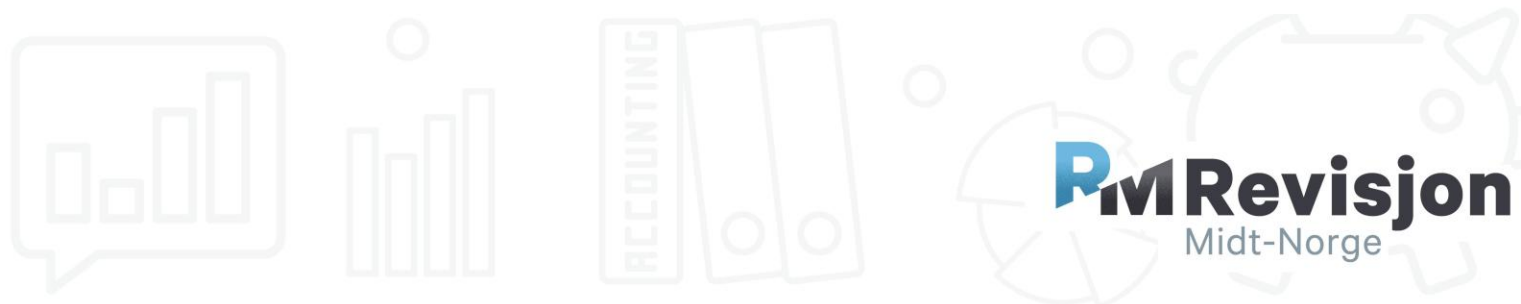
Høylandet kommunestyre vedtok i sak 76/19 av 17.12.2019 at måltallene nedenfor skulle innarbeides i budsjett og økonomiplan. De konkrete måltallene gjelder i et tidsperspektiv innenfor økonomiplanperioden, dvs. for 4 år:

- Netto driftsresultat, minimum 1,75 % av driftsinntektene.
- Netto lånegjeld i prosent av driftsinntektene, bør ikke overstige 105 %.
- Disposisjonsfond ekskl. det pensjonsregulerende fondet bør utgjøre minimum 4 % av driftsinntektene.
- Arbeidskapitalen bør utgjøre minst 15 %.

Vedtatte måltall og status, fra årsberetn.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat (før avsetning til og bruk av fond) er negativt og utgjør kr 5 839 000, dvs. at driftsinntektene er mindre enn driftsutgiftene. Dette er en forverring av netto driftsresultat mot året før med kr 7 345 000. I fjor var netto driftsresultat positivt, med kr 1 506 000. Økonomisk oversikt drift (jfr. årsregnskapet) viser at sum driftsinntekter for 2024 utgjør kr 222 000. Negativt netto driftsresultat utgjør -2,63 % av driftsinntektene, noe som er en forverring fra 2023 hvor det var på 0,75 %. Vi har vedtatt et finansielt måltall for netto driftsresultat som skal utgjøre minimum 1,75 % av brutto driftsinntekt. Måltallet er ikke oppnådd de siste tre årene. 1,75 % av driftsinntektene i 2024 tilsier at netto driftsresultat burde ha vært kr 3 885 000, noe som betyr at netto driftsresultat ble kr 9 724 000 for lavt.

Vedtatte måltall og status, fra årsberetn.

Netto lånegjeld

Høylandet kommune har pr 31.12.2024 en samlet lånegjeld på kr 203 772 000, som er en økning på kr 33 223 000 fra 31.12.2023. Til finansiering av investeringer ble det tatt opp nytt lån på kr 33 500 000 og av dette utgjør kr 21 680 000 ubrukte lånemidler ved årsskifte. Låneopptak til investeringsprosjekter blir vurdert opp mot framgangen i prosjektene og vi ønsker ikke å lånefinansiere prosjekter som ikke er igangsatt. Opparbeidelsen av Brøndbo Industriområde III ble imidlertid igangsatt i 2024 og for å sikre likviditet til prosjektet inn i nyttår 2025 er det vurdert å ta opp lån tilsvarende budsjettvedtaket for prosjektet. Netto lånegjeld (langsiktig gjeld - ubrukte lånemidler) i prosent av driftsinntekter er ved utgangen av 2024 på 71,8 % og dermed innenfor måltallet på 105 %.

I 2024 er det tatt opp lån til videre formidling med kr 5 400 000, hvor låneopptak på kr 3 400 000 gjelder en forsøksordning fra Husbanken, med startlån rettet mot førstegangsetablerere. Målet er å gjøre det lettere for personer som har langvarige utfordringer med å få boliglån i banken, å komme seg inn på boligmarkedet. Ordningen retter seg hovedsakelig mot de som kjøper bolig for første gang.

Det vises ellers til note 7 og 8 i regnskapet.

Vedtatte måltall og status, fra årsberetn.

Disposisjonsfond

Bundne fond er avsatte midler som ikke kan brukes fritt. Dette gjelder enten øremerkede tilskudd og gaver som kommunen har mottatt, eller avsetninger i henhold til lov. Når kommunen har overskudd på de såkalte VAR-tjenestene (vann, avløp, renovasjon og feiing), skal overskuddet settes av til fond som bare kan brukes til å dekke senere driftsutgifter. Note 12 i regnskapet omhandler avsetning og bruk av bundne drifts- og investeringsfond i 2024.

Kommunen har også ubundne investeringsfond. Dette gjelder midler som tidligere er avsatt i investeringsregnskapet, for eksempel salgsinntekter fra salg av fast eiendom eller andre anleggsmidler.

Disposisjonsfond er frie fond som kan disponeres fritt. Selv om midlene er avsatt til bestemte formål, kan kommunestyret når som helst gjøre vedtak om omdisponering av midlene. Det pensjonsregulerende fondet er en andel av disposisjonsfondet og skal tilsvare sum premieavvik som kommunen har betalt til KLP og SPK, men som ennå ikke er utgiftsført i regnskapet. Ved utgangen av 2024 er premieavviket på kr 23 425 000, noe som er kr 7 237 000 mer enn vi har i samlet disposisjonsfond pr. 31.12.2024. Det betyr at disposisjonsfondet ekskl. pensjonsregulerende andel er -3,26 % ift. driftsinntektene. Avviket opp til måltallet på 4,0 % er med dette kr 16 117 000.

Vedtatte måltall og status, fra årsberetn.

Arbeidskapital

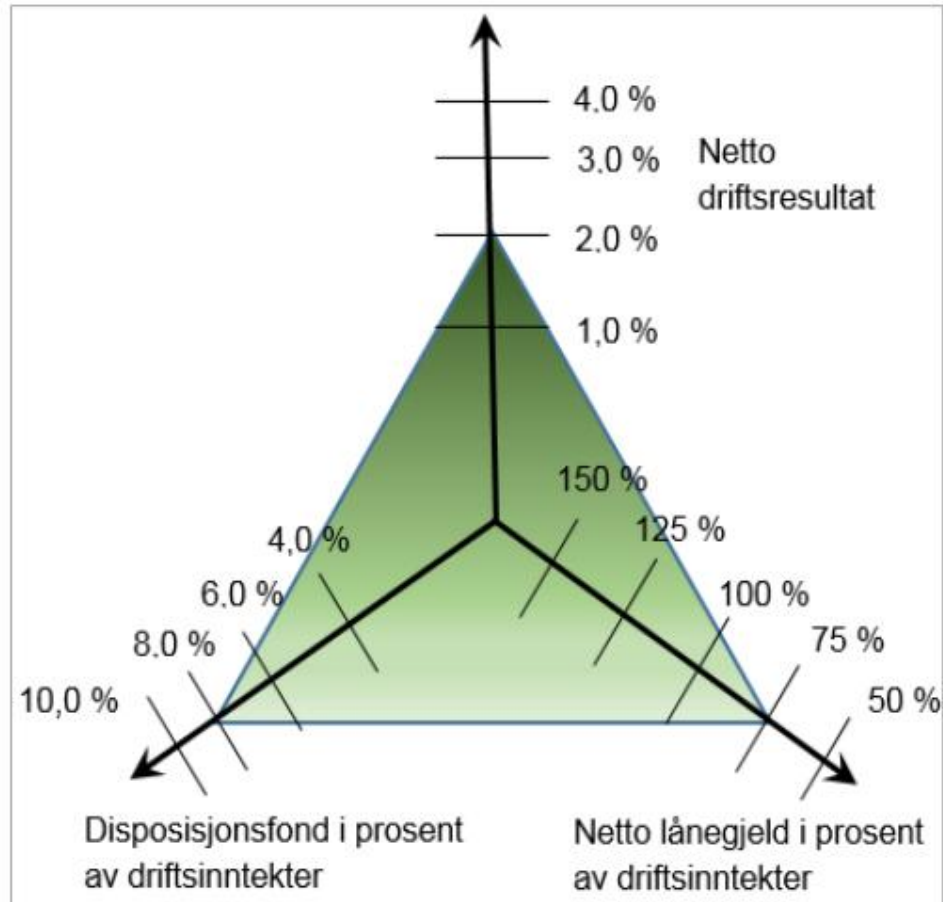
Kommunens likviditet kan måles som arbeidskapital i prosent av driftsinntektene. Arbeidskapitalen er definert som differansen mellom omløpsmidler (bankinnskudd, kortsiktige fordringer, inkl. premieavvik) og kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen gir uttrykk for kommunenes evne til å betale sine forpliktelser etter hvert som de forfaller.

I kommunens handlingsplan for 2024, pkt. 10.1 ble det vedtatt et måltall for arbeidskapitalen på minst 15 % av driftsinntektene. Arbeidskapitalen økte med kr 8 155 000 fra 2023 til 2024 (se note 1 til regnskapet). Arbeidskapitalen utgjør dermed 21,9 % av driftsinntektene ved årets slutt, slik at dette måltallet er oppnådd i 2024.

Måltall – sammenheng mellom måtallene

KØB-modellen-kommuner

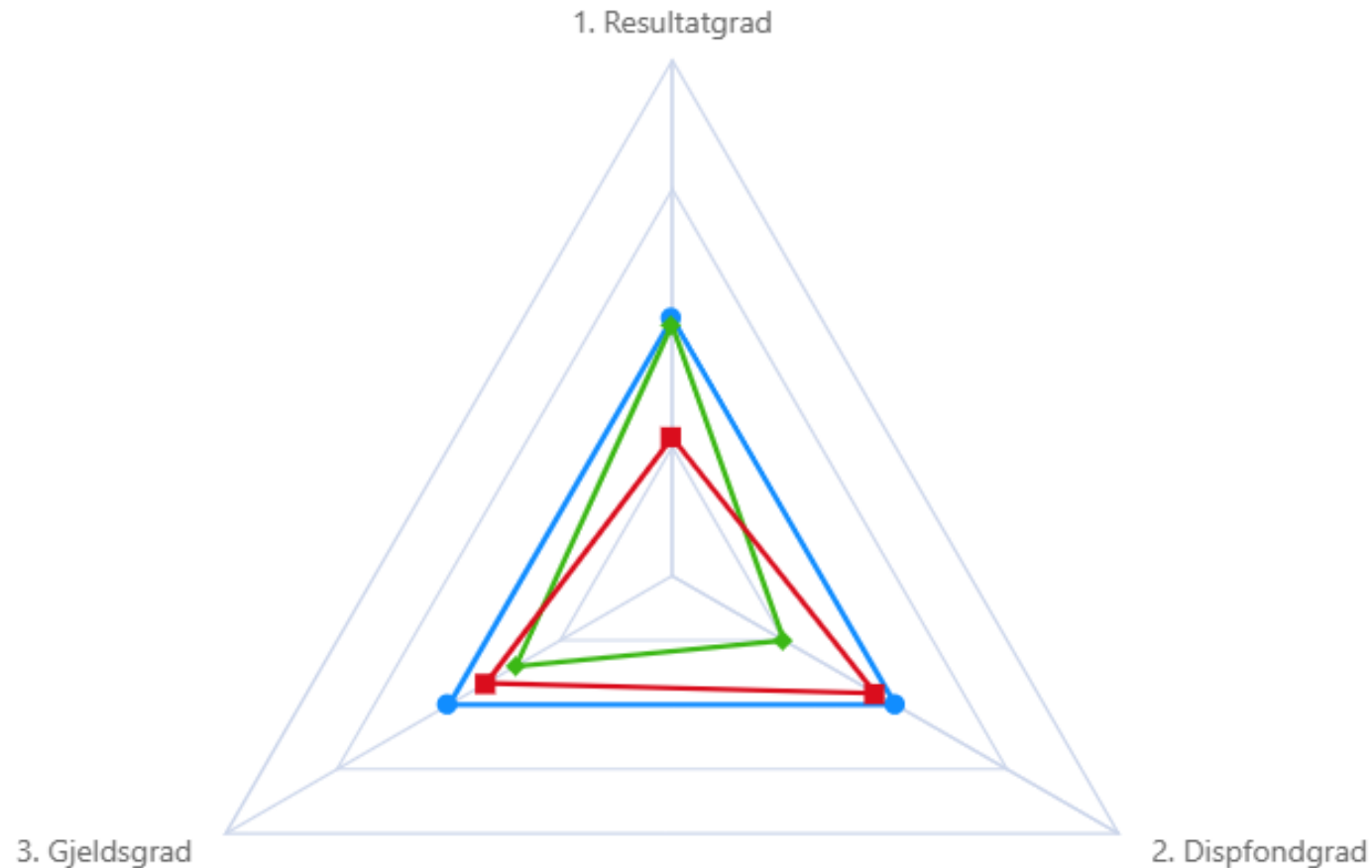
KØB= kommunal økonomisk bærekraft

Modell utviklet i samarbeid mellom Rana kommune og Nord Universitet

Tåler større gjeldsgrad hvis man øker netto driftsresultat og har større disp.fond.
Sammenhengen mellom de tre faktorene er avgjørende for en sunn økonomi som sikrer at den økonomiske handleevne ivaretas over tid

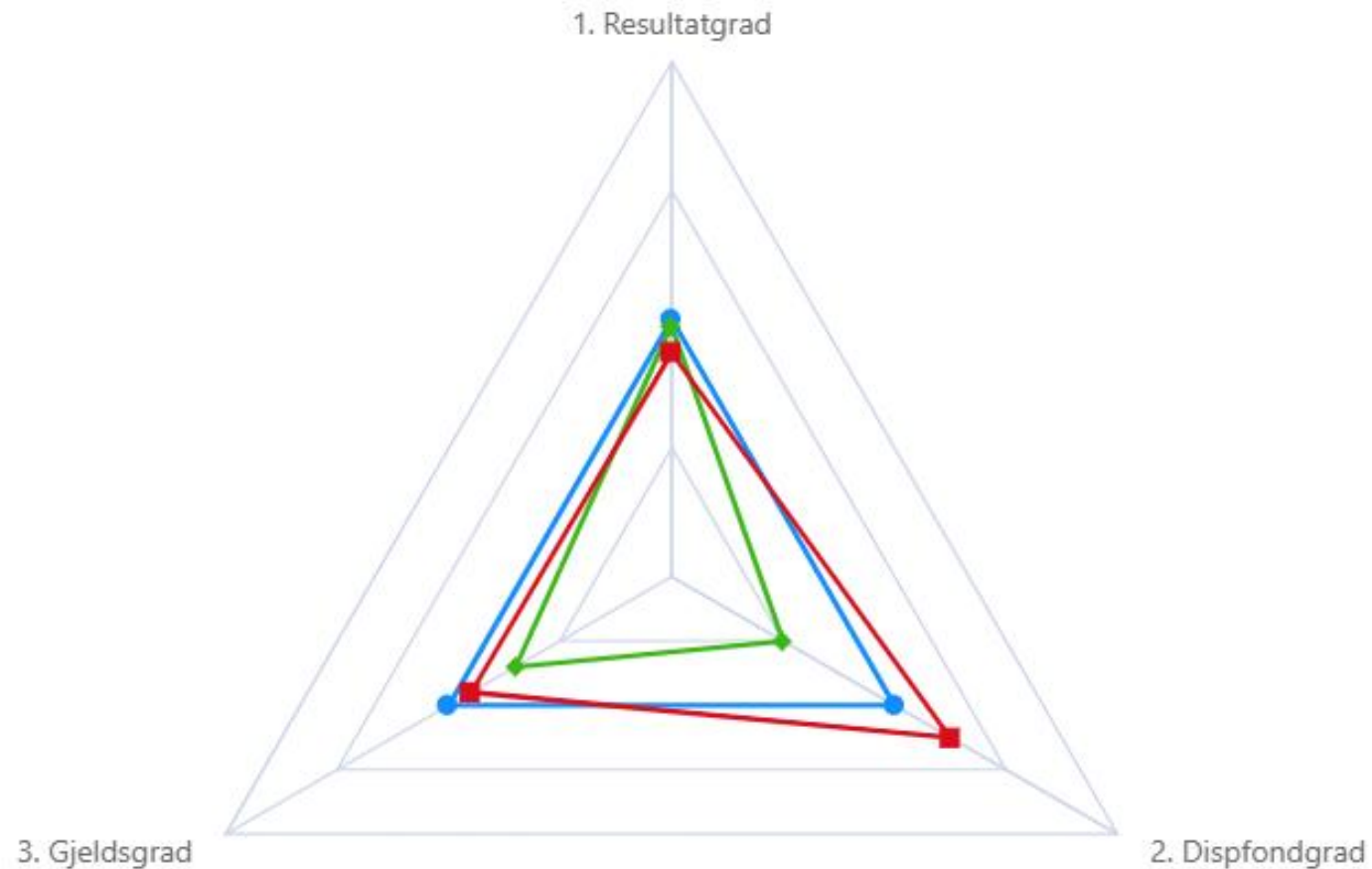
2024 – KØB-modell, Høylandet kommune

● Sentrale måltall ◆ Vedtatte måltall ■ Faktisk Måltall

KØB-modell 2023, Høylandet kommune

● Sentrale måltall ● Vedtatte måltall ■ Faktisk Måltall

Nøkkeltall brukt i KØB-modell 2024 og 2023

Nøkkeltall	Faktisk måltall	Vedtatte måltall
Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	7,29	4,00
Langsiktig gjeld ex. pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	91,79	105,00
Netto driftresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	-2,63	1,75

Nøkkeltall	Faktisk måltall	Vedtatte måltall
Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	11,00	4,00
Langsiktig gjeld ex. pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	85,10	105,00
Netto driftresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	0,70	1,75

Revisjonsberetning

- Konklusjon = konklusjon om årsregnskapet med betryggende sikkerhet
- Årsberetning og annen øvrig informasjon – oppfyller lovkrav og øvrig informasjon er konsistent med årsregnskap.
- Konklusjon om årsberetningens redegjørelse for vesentlige budsjettavvik = konklusjon med moderat sikkerhet

Revisjonsberetning forts.

- Ledelsens ansvar
 - Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskap og at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk.
- Grunnlag for konklusjon og revisors oppgaver
 - Revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk og ISA.
 - Revisjonsmetodikk med bruk av statistisk metode for utvalgsstørrelse, og evt feil blir ganget opp for å få forventet feil i hele populasjon.

Revisjonsberetning Høylandet kommune 2024

- FØR vi avgir beretning, forsikrer oss om at vi har utført nødvendige og tilstrekkelige revisjonshandlinger
- Innhenter uttalelse fra ledelsen som underbygger ledelsens ansvar for årsregnskapet og årsberetningen og fullstendigheten, evt misligheter og hendelser etter balansedagen. Signert 13. mai 2025
- Revisjonsberetningen, foreløpig ble avgitt den 15. april 2025 og tilhørende nr brev.
- Endelig revisjonsberetning ble avgitt den 16. mai 2025
- Viser til det negative netto driftsresultat i 2024 på kr 5 839 000
- Vi har ikke funnet vesentlige feil i regnskapet. Regnskapet og årsberetning er levert for seint som medfører foreløpig revisjonsberetning, nr. brev og omtale av andre forhold i endelig revisjonsberetning

Foreløpig beretning 15.04.2025

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Kommunedirektøren har ikke avgitt årsregnskap og årsberetning for Høylandet kommune for regnskapsåret 2024 innen den frist som følger av kommuneloven. Vi har følgelig ikke vært i stand til å utføre revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk innen fristen for å avgi revisjonsberetning 15. april, jf. kommuneloven § 24-8.

Denne revisjonsberetningen vil bli trukket tilbake når vi har fått tid til å gjennomføre de revisjonshandlinger vi finner nødvendige for å bekrefte årsregnskapet.

Nummerert brev 3 Høylandet kommune

NEGATIV REVISJONSBERETNING

Kommunedirektøren avla årsregnskap for 2024 den 28.02.2025 og årsberetningen den 08.04.25. Det viste seg å være vesentlige feil i det opprinnelige avlagte regnskapet og revisjon mottok korrigert årsregnskap den 08.04.2025. Det er fortsatt feil av vesentlig betydning i korrigert årsregnskap av 08.04.2025 og revisjon avventer endelig versjon av årsregnskapet. Kommunen svarer i mail den 14.04.2025 at de vil varsle revisjon så snart feilen er rettet. Revisjonen vurderer også at det er sannsynlig at årsberetningen må oppdateres med endelige tall når endelig versjon av årsregnskapet foreligger.

I henhold til kommunelovens § 24-8 skal revisor uten unødig opphold, avlegge revisjonsberetningen senest 15. april. På grunn av sent avlagt årsregnskap og årsberetning samt at vi ikke har mottatt endelig korrigert utgave av årsregnskapet enda, har vi ikke vært i stand til å utføre nødvendig revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk innen fristen for å avgi revisjonsberetning.

Vi kan derfor ikke uttale oss om årsregnskapet og har vært nødt til å avgi en negativ beretning.

Revisjonsberetning Høylandet kommune 2024

I revisjonsberetningen av 16.05.2025 så omtaler vi andre forhold i siste avsnitt:

Andre forhold

Denne beretning erstatter tidligere avgitt beretning, datert 15.04.2025, som ble avgitt ved utløpet av forskriftens frist for å avlegge revisjonsberetning. Fullstendig årsregnskap var på dette tidspunkt ikke avgitt av kommunedirektøren, og årsberetning var ikke utarbeidet.

Årsoppgjørnotat og FEK

- Vi vil også utarbeide et årsoppgjørnotat som tar opp forhold av mindre betydning.
- Vesentlige forhold omtales i revisjonsberetning
- Notatet er ikke utarbeidet enda.
- Notatet vil som vanlig også oversendes til kontrollutvalget
- Forenklet etterlevelseskontroll for 2024 er ikke gjennomført enda, vi har frist til 30.06.2025 med å avgi uttalelse ift denne.